

Manuál pro rodiče aneb Jak poznám, že je moje dítě připraveno pro zahájení školní docházky?

1. fyzická zralost

- většina dětí dozrává pro školní docházku přibližně v šesti letech,
- děvčata v tomto věku dosahují průměrné výšky 105 až 115 cm, chlapci 110 až 118 cm,
- váha dívek se pohybuje mezi 19 a 23 kg, u chlapců pak mezi 17 a 22 kg,
- začíná výměna mléčného chrupu,
- fyzická zralost je velmi individuální, je ovlivněná geneticky.

2. zrakové vnímání

- dítě dokáže rozlišit různé tvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kruh), dokáže je pojmenovat,
- pozná a pojmenuje alespoň některá písmenka (např. ze svého jména) a číslice.

3. zraková diferenciacce

- dítě vyhledá stejné předměty (např. kostky mezi kuličkami), pozná, co do skupiny nepatří (např. podle barvy, velikosti, tvaru), najde rozdíly na zdánlivě stejných obrázcích.

4. zraková analýza a syntéza

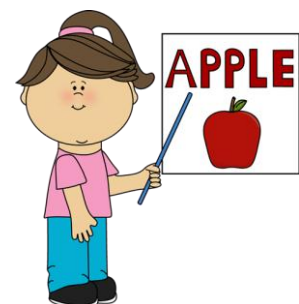
- dítě skládá a rozkládá obrázky rozstříhané na části, skládá a rozkládá části stavebnice (kostky, puzzle).

5. prostorová orientace

- dítě dokáže projít obrázkovým bludištěm, vyhledá věc v místnosti nebo na obrázku,
- rozumí prostorovým pojmům „nahore, dole, vpravo, vlevo, vzadu, vpředu, uprostřed, vedle, nad“ apod.

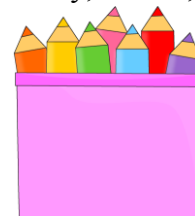
6. sluchová orientace a sluchová analýza

- dítě dokáže rozlišit zvuky se zavřenýma očima (např. cinkání mincí, klepání na dveře, mačkání papíru, tleskání),
- dokáže napodobit rytmus vytleskáváním,
- hádá, kterou hláskou začíná a končí slovo („Co slyšíš na začátku? Co slyšíš na konci?“),
- dokáže říct předmět začínající na určitou hlásku.

7. rozumové schopnosti

- dítě zná své jméno a příjmení, bydliště, vyjmenuje nejbližší členy své rodiny,
- mělo by chápat jednoduché pojmy související s časem (včera, dnes, zítra, ráno, v poledne, večer),
- nemusí znát hodiny, měsíce ani roky, ale roční období ano,
- dokáže roztřídit věci podle velikosti, počtu, materiálu, rozumí pojmům malý, menší, nejmenší,
- dítě zná základní části lidského těla,
- dokáže seřadit obrázky podle dějové posloupnosti,
- pozná protiklady (malý – velký, hodně – málo, vysoký – nízký),
- pozná základní i některé doplňkové barvy (např. oranžovou, hnědou, růžovou, fialovou),
- dítě by mělo umět napočítat alespoň do 6, „sčítat a odčítat“ do 5 (tedy přidávat a ubírat z množství věcí), mělo by zvládnout ukázat správný počet na prstech nebo vybrat z hromádky předmětů požadovaný počet.

8. paměť

- dítě by mělo být schopno provést daný úkol podle tří najednou vydaných pokynů (např. „Jdi do kuchyně, vezmi tam hrneček a přines mi ho.“),
- umí z paměti některé dětské básničky a písničky, dokáže hrát pexeso.

9. řeč

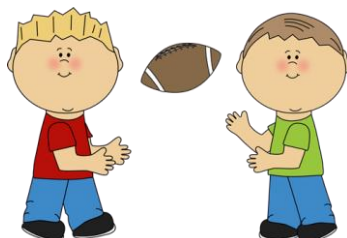
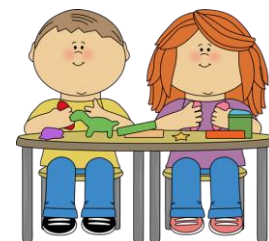
- dítě dokáže vyslovit všechny hlásky, toleruje se nesprávná výslovnost r, ř,
- má bohatou slovní zásobu (deset až čtrnáct tisíc slov), vyjadřuje se souvisle, dokáže popsat, co je na obrázku, dokáže vyprávět krátký příběh.

10. grafomotorika

- dítě správně drží tužku mezi ukazováčkem a palcem s oporou o prostředníček,
- dokáže obtáhnout obrázek jedním tahem,
- dokáže napodobit základní geometrické tvary (kruh, trojúhelník, čtverec),
- dokáže nakreslit lidskou postavu (postava má oči, uši, pět prstů, správné proporce).

11. motorické dovednosti

- dítě dokáže běhat, skákat, udržet rovnováhu na jedné noze,
- zvládne různé druhy lezení, dokáže překonat překážku,
- dokáže hodit a chytit velký míč,
- provede jednoduchý pohyb podle vzoru nebo pokynů,
- dokáže kreslit, malovat, modelovat, stříhat a lepit, navléknout korálky.

12. sociální a emocionální zralost

- dítě je schopno být část dne ve společnosti svých vrstevníků mimo domov, zvládne odloučení od rodičů,
- dokáže přijmout autoritu učitele,
- dospělým lidem vyká,
- umí pozdravit, poprosit, poděkovat, omluvit se,
- dokáže vyřídít krátký vzkaz,
- dokáže si vhodně říct o to, co potřebuje,
- dokáže se obléknout a svléknout bez cizí pomoci, obout si boty, zapnout knoflíky a zavázat tkaničky,
- dokáže se samostatně najíst, používat příbor,
- má osvojeny základní hygienické návyky, zajde samo na WC, umyje si ruce, dokáže si vyčistit zuby,
- postará se o své osobní věci, udržuje pořádek.

13. pracovní zralost

- dítě by se mělo dokázat soustředit po určitou dobu na nějaký úkol, mělo by například vydržet sledovat Večerníček nebo poslouchat čtení pohádky bez odbíhání, lezení po židli apod.,
- mělo by být schopno dokončit úkol, který si samo dalo (např. dokreslit obrázek, dostavit hrad z písku nebo stavbu ze stavebnice).

Mgr. Jana Sitková